

Патријарх Павле (мирско име Гојко) рођен је на Усековање, 11. септембра 1914. године у селу Кућанци, Славонија.

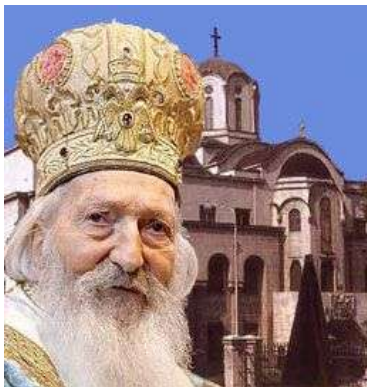
Гимназију је завршио у Београду, Богословију у Сарајеву, а Богословски факултет у Београду.

Као прогнаник и избеглица у време Другог Светског рата био је у манастиру Свете Тројице у Овчару. Био је и вероучитељ деце избеглица. Замонашен је у манастиру Благовештење 1948. године, када је и рукоположен у чин јерођакона. Од 1949. до 1955. сабрат је манастира Раче где врши разна послушанија. У чин јеромонаха рукоположен је 1954, протосинђел је постао исте те године, а архимандрит 1957

У Атини је био на постдипломским студијама од 1955. до 1957. године. За епископа рашко-призренског изабран је 29. маја 1957. и хиротонисан у београдској Саборној цркви. У рашко-призренској епархији гради нове храмове, обнавља старе и порушене, често путује, обилази и служи у свим местима ове своје Епархије. Бави се и научним радом, објављује радове, повремено држи предавања.

За четрдесет четвртог патријарха српског, уместо оболелог патријарха Германа, изабран је од Светог архијерејског сабора Српске Православне Цркве новембра 1990. године. Устоличен је у недељу, 2. децембра 1990. године у Саборној цркви у Београду, а у древни престо српских патријараха устоличен је у манастиру Пећке Патријаршије 22. маја 1994. године. Тешко бреме преузео је на своја старачка плећа Патријарх српски господин Павле: да нас подучава добру у злу времену. На светосавски трон дошао је управо када је драматични распад југословенске заједнице отворио још драстичније проблеме. Дошао је "човек без сенке", како су га одмах многи назвали.

Велики духовник, аскета и сјајан беседник, овај првосвештеник свакодневно - кад црквена правила дозвољавају, приноси бескрвну жртву (служи свету Литургију) за спас српскога рода крстоноснога. О аскетизму господина Павла причају се истините легенде. На пример, хоби: прави сандале од одбачених аутомобилских гума. Спреман је, као добар старац, каквом посетиоцу, да, мимо протокола, поправи каиш на торби. Службено возило користи само кад мора, често путује возом и јавним градским превозом. У резиденцији држи

најнужнији намештај. Изузетно је строг према себи, па и од других тражи дисциплину и скромност, и нарочито цени штедњу.

Његова Светост Патријарх стално нас опомиње и враћа путу Божјем разумним и Богу угодним речима, које ми често нећемо да чујемо. "Данас нам је као народу све угрожено, а нарочито наше вековно огњиште - Косово и Метохија. Сви смо свесни шта Косово и Метохија значе за српски народ: да је то колевка и духовности и државности српске; душа и жила куцавица деце Светосавске. Стога, драга наша децо духовна и у отаџбини и у расејању, покајмо се и Богу вратимо..." То је вапај из Божићне посланице Патријархове, глас вапијућег у пустињи! И даље: „Кад би оснивање наше независне државе и њено одржавање и напредак били могући по цени само једног Јадовна или само једног Јасеновца, ја бих пре пристао да нестане не само велика него и мала Србија и сви Срби заједно са мнош, него што бих пристао на нељудско и нечовечно..." „Најважније је остати у броју оних који иду уским путем, путем Истине и Правде, путем Божјим..." "да и у овим тешким тренуцима останемо уз Гослода нашега Исуса Христа, да би и Господ остао уз нас"... "Онда нећемо нестати ни биолошки, а ни као верни народ Божији, што је најважније", "Да чувамо образ и свој и свога народа ...", "Да останемо народ Божји ..."

ПИТАЊА ЗА Њ.СВ.ПАТРИЈАРХА СРПСКОГ ГОСПОДИНА ПАВЛА

Његова Светост: Да се прво помолимо: У име Оца и Сина и Светога Духа. Амин. Царе небески Утешитељу, Душе истине, који си свуда и све испуњаваш, ризнице добара и Даваоче живота, дођи и усели се у нас и очисти нас од сваке нечистоте и спаси Благих душе наше. Амин.

Да пазимо како се крстимо. А не у име Оца (на чело) и Сина (на груди) и Светога Духа (десно раме) Амин (лево раме). Не тако. Нега се крстимо У име Оца (на чело) и Сина (на груди) и Светога (десно раме) Духа (лево раме). Амин. Ми кажемо, тако је, тако нека буде.

А онда што је некад бивало: до 9. века односно до двадесетих година 9. века, ево 1100 година, имамо запис да су се на Истоку руке држале прекрштене при молитви. Прекрштене на грудима. У то су доба били Бугари под управом западне Цркве, римског папе. То је било још у јединству. Године

1054. су се коначно они одвојили. Бугари пишу папи Николи, он је био православни папа, па кажу да им Грци говоре ако се не буду на молитви држале руке преко груди, да се неће спасити. Тако пишу. А папа им одговара. Има више начина изражавања побожности, а има оно њихово, што држе руке склопљене, па онда ево су наше прекрштене руке. Али нема нигде, каже, прописа да мора тај начин да мора да се држе руке на тај начин, има више тих начина. Дакле, ако погледамо редом у нашим рукописима, у руским и грчким рукописима уверићемо се о томе. Али, кад се дошло на ово хорско певање, е онда, да би ваљда при певању плућа и груди била слободни, онда је дошло да се спуштају руке. И сад у Цркви понекад гледам неко од католика, па не зна шта ће са рукама. Е, сигурно, није то нешто најбитније, али има свој дубоки смисао, али да напоменем како је то било из старине. Е, добро. Да напоменем и то да православна наука, Православље, бити православни хришћанин, то значи, знати ту еванђелску веру, православну. Не умемо можда да говоримо или пишемо, али изнад свега морамо да се владамо по тој науци. Знате, хришћанство и Православље и не значи само знати науку а чинити некако другачије. На невољу имамо оних који изуче добро и пишу, али владање не знају. Е вама децо, када сте у школи, да вам буде задатак, дужност, да добро учите све предмете и веронауку, дабоме. И да се владате!!! Немојте да се у школи тучете, свађате, да говорите шта ружно. На невољу, имамо већ извештаја да већ у основној школи деци натурају поједини дрогу. Кад почне у тим годинама дрогу, онда не ваља касније ни физички ни духовно. Јер дрога толико уђе у све ћелије да он без тога не може. И каже се да један на хиљади се ослободи од дроге. Тешко је то. А да не говоримо о чему другоме... Ето, о томе се ради.

А сада да пређемо на ваша питања: Стефан Вујчић у име деце са веронауке предаје Његовој Светости досадашње бројеве нашег дечјег листа "Благодарник". Његова Светост: Лепо, лепо. Сигурно да се ето изражавате и писмено, да се изражавате и писмено и усмено, али да не заборавимо да се изражавамо владањем. Иначе ће наше хришћанство бити само нека религиозна филозофија, а то вера православна не може бити. Да се нису наши преци тако владали и знали своју веру, не би ни нас било. Е, ево, ту су ваша питања:

1. Реците нам нешто о свом детињству.

Ја сам рођен 1914. године. Сад ми је 89-та година. Био је рат, ја сам рођен у североисточној Славонији, то је онда било у Аустроугарској. И после три године родио се мој брат, а онда је те године умро мој отац. Брат и ја смо живели код тетке, очеве сестре најстарије, и бабе. Тако да је мој појам мајке - то је моја тетка. Ја кад се сетим, сада ће то, кад одем са овог света, најпре да видим тетку, мајку, и оца и све друге. Е, сигурно, оно основно дале су ми баба и тетка. После рата било је тешкоћа и ја сам око двадесете године био уписан у основну школу, па терао ево...

дуго.

Е, сигурно, био сам најстарије мушко у кући, брат је био мало млађи. Ја сам морао завршити све послове, да доносим дрва и друго што да помажем тетке и баби. Али, детињство и те тешкоће развију детету снаге које би иначе биле запретане. Једна потреба тешкоће је неминовна да би се у нама развиле ове снаге. На невољу сад родитељи имају једно или двоје деце, па га онда оклопе својом љубављу, па све о њему мисле, а не спреме га за тешкоће живота. Е, разуме се детињство и то прво доба заувек човеку остају у сећању. Осим израстања дакле, важно је што оно научи за прве две године. Кад би том брзином учило за цео живот, их где би му крај био! Оно што те родитељи науче то остане. Да, прве те навике како се стекну, добре навике, онда оне остају. Тетка и баба што кажу то је било главно. Ишли смо у цркву, певали смо тако да је остало и тих навика и тих сазнања да смо ми тело и да смо земаљски, а да смо и душа. Нисмо само земаљски, нисмо само тела, него и душа. Анђели су духови они немају тела. А ове више животиње са којима имамо све исте органе и плућа и срце и јетру... Имамо с њима и нагоне, инстинкте, глади, жеђи и друге. Е, али ми имамо оно што оне немају: имамо разум, осећање, вољу и слободу. Човек има и оно што имају анђели, али они немају тела, а ми имамо и те особине духовне. А имамо и тела. Дужност за тело дужност је за Вишњег, али и дужност за Царство Небеско. Е то је оно што очекујемо од деце од веронауке да науче. У Републици Српској је још пре неколико година уведена веронаука и пре једно 3 године био је на часу веронауке школски задатак да свако дете опише како је оно дочекало веронауку. Било је 16.000 одговора и требало је да се изабере оно што је карактеристично да се штампа. Ти су

одговори били мени у рукама а и онда нисам могао све да запамтим, наравно, да не оптерећујем меморију, изаћиће, штампаће се. И од тих 16.000 ја сам ево, запамтио три одговора.

Једна девојчица из седмог разреда пише: "Веронаука је добра ствар. А сад учимо и оно што пре нисмо учили ни у школи ни у породици. Али требало је да се уведе и раније. А требало би боме и да се уведе и за наше родитеље, а боме и за неке бабе и дедове." А овако је дете видело. Баш то двоје видите. Црква никад не каже оно што ви учите у школи, или историју, математику, физику, редом не треба вам. То је потребно за живот овде на земљи. Али потребно је и за другу страну. Да учите доста градива што нисте учили ни у школи ни у породици. Да смо ми душе и да је душа бесмртна. Друга девојчица пише из осмог разреда: "Прво како смо учили биологију, ту смо учили да је човек створен од мајмуна. Али, баш ако му мајмун није отац, а јесте му брат. Од истих су предака. После смо учили веронауку где смо учили да је Бог створио човека. Сад, то двоје, каже, не иде некако заједно. Али, биће да смо ми још мали, млади, кад одрастемо, биће нама то јасније." Ето видите како је зрела та девојчица. А изнећу и другу страну. Један момчић, пише: "Веронаука је добра ствар, ал' је вероучитељ рђав човек." (смех) Да имамо у виду, разуме се, да нас ови најмлађи не слушају само како причамо него да гледају шта радимо. Да водимо рачуна да наша вера није само знање, слово мртво, јер вера без дела је мртва, као и тело без душе.

2. Сећате ли се свог првог светог Причешћа?

Пошто сам се причешћивао још кад сам био мали, кад сам са тетком ишао, па ми је остало, да је то нешто редовно. А после, да знамо реч Христову: "Ако не једете Тела Сина Човечијег, и не пијете крви Његове, тј. светог Причешћа онда нећете имати живот. Ко једе моје Тело и пије моју Крв у мени борави и ја у њему и ја ћу га васкрснути у последњи дан." То је заиста једна страна, да треба да се причешћује. Зато је нама Христос оставио Причешће, али оставио у виду Хлеба и Вина. А није да би Он могао да учи да свето Причешће постане Тело - месо и крв. Па нисмо ми људождери?! Како би то било? Под видом Хлеба и Вина ми се причешћујемо самим Телом и Крвљу Христовом. Е, да. На другој страни Апостол Павле каже да испитује човек себе и тако да једе од

Светог Причешћа и пије из Путира. "Јер који само једе и пије суд себи једе и пије." Јер многи, кад би испитивали себе, не би прилазили Светој Чаши. А и због тога што неки недостојно прилазе, због тога су, каже, многи болесни, а доста је и умрло. Е, то су две крајности које морамо да знамо. Ако се не причешћујемо или ако се причешћујемо недостојно, тело јасно осећа. Тело јасније осећа шта је оно што је рђаво у Њему. Зато је потребно да се Тело ослобађа тога и да душа постаје чиста.

3. До када је дете - дете?

Реч је о томе да је оно дете до 6 године. Кад дете буде зрелије, кад већ зна шта је грех, оно постаје зрелије. Дотле се може и причешћивати стално. А онда по реду, како расте. До тада га доводе родитељи. Е, сигурно у том добу од 6 година дете зна шта је добро, а шта зло. Нек се чува од онога што није добро. Али, тада да се исповеда чешће, јер је исповест у ствари прање душе. Ако се не би ми прали и купали, па не би нам могао прићи човек. Е, тако и у духовном погледу. Када грех уђе у нас, осећамо се нечисто. Онда треба да оперемо себе исповешћу и искреним кајањем. Кајањем, да то више не чинимо. То изгледа тешко. Зашто нам је тешко испуњавати заповести Божје? Па зато што смо већ навикли, стекли рђаве навике па нам је сад тешко оно што је лако, а лако оно што је у ствари тешко. Зар није несравњиво лакше и јефтиније и здравије да будемо непушачи него пушачи? То је једна од најраширенијих дрога. А да не говоримо о оним другим дрогама што је отров и за тело и за душу. Зар није лакше да смо у миру и у породици и у школи, да се са друговима владамо мирно и да се не морамо свађати? Али, кад се навикне на пушење, оно је њему нужно, постане роб, а да не говоримо о другим гресима. Зар није лакше бити трезвењак него пијаница? Пијанац нема ни оца, нема ни брата, нема ни мужа, нема ни грађанина. Једна несрећа и за њега, а и за све друге. Али кад он навикне, после не може. Болести зависности тела. Дакле, трудити се да се од оних рђавих навика ослободимо, па ћемо видети колико је лакше испуњавати заповести. Ако нешто не буде јасно, појаснићемо. Јер ја, разуме се, имам више веза са одраслима, него са децом.

4. Како да деца посте и да се моле?

Да се Богу молимо, то можемо свагда. Прво, научите оне основне молитве. Никад не прилазити ни храни, за доручак, ручак, вечеру, а да се не прекрстимо, то можемо, макар у себи, ако не можемо пред родитељима или другим људима. А онда, молитва је разговор са Богом. Како би било у једној породици када не би дете разговарало са родитељем? То онда не би била породица. А разуме се, не да се претера и у томе. Ето о томе се ради. Сада, што се тиче поста. Пост је углавном једење хране која је у ствари била у рају: воће, поврће, биљке углавном. После је дошло да се може и риба. Тако да пост има више ступњева, више начина извршења. Најстрожији пост је, онај ко може, да у прву недељу поста: понедељак и уторак - да ако је могуће не једе ништа, па у среду да се причесте у Цркви. Па онда, сва храна на води. Па онда може храна с уљем. У Васкршњем посту је донекле строго, да је храна на води - понедељак, уторак, среда, четвртак, петак. У суботу и недељу - уље и риба. Свакако да болесни и болесници од озбиљних болести - туберкулоза, шећерна болест, или нека тешка болест - онда цео пост може на уљу и риби. Дакако, жене које доје децу могу цео пост на уљу и риби. Јер треба беланчевина. Такође престарели чији организам не може да користи храну као млађи, онда се и њима дозвољава овај пост на уљу и риби, да се оснаже. Такође и радници на тешким радовима, у индустрији, хемијској индустрији, где он мора имати често храну и јачу због оних гасова... Дакле, схватате ли, као што у сваком добру имамо добар, бољи, најбољи тако има и пост: строжи, блажи, најблажи. Е, тако. А онда разуме се, према томе. Каква је тешкоћа постити кад је храна са уљем? Могу се направити каква јела?! Јео сам тарту, сто посто која је посна, с уљем и разуме се, додаје се још, али је посна! И каква је онда тешкоћа постити се? А онда, разуме се, организам кад дође пост - онда се човек очисти од оне сувишне хране. Кад ми из фуруне положимо дрва, ако се не би она чистила, она би се загушила. Е, тако и пост, па ће нам и храна кад дође бити слађа, а разуме се и кориснија, јер ће организам моћи боље да је искористи. Него, тако се пости у породицама верујућим. Дакако. Сад је пост потежи у породицама које не верују. Е, то ће видети деца кад одрасту, онда ће видети да им пост треба. Рекли смо да би од 6 лета деца требало да се

исповедају и причешћују. Било је пре да се у прво доба, у најстарије, кад су били апостоли, хришћани се звали Свети, јер су се причешћивали на свакој литургији. Тада је литургије било само суботом и недељом и празником. Онда је било мање. Па су они заиста били Свети и звали су се Свети. Јер у то доба бити хришћанин било је тешко. Ако вас непријатељ препозна, онда је готова ствар. Тако да је могао бити човек хришћанин увек спреман на смрт. Тек кад је дошла слобода, под царем Константином, е онда је било да се каже, како сви, тако и ми. Па су једни наставили да се причешћују редовно, а други су остајали да се мало боље припреме. У доба Светог Јована Златоустог, то је 4. век - њему питање поставе: Да ли треба да се причешћује често или ретко? Овде је реч о одраслима. "Ја кажем, вели, ни често ни ретко. Ако си достојан свагда, а ако си недостојан - никад." Наравно, ми никад нисмо довољно достојни. И апостоли су себе сматрали

недостојним. Е, рекосмо да се исповести отприлике приступа са 5-6 година. Сад се раније стасава. У оно доба било је пунолество да се може вршити јавна служба у Цркви 30 година, а сад видите 18 година је пунолетство. Онда на северу - тамо се касније него на југу стасава. На северу, тамо где су Ескимима, тамо се касније стасава. Некада се раније стасавало јер је живот био такав.

5. Каква су искушења данашње деце у односу на искушења која сте Ви имали као дете?

Сигурно, генерације и генерације се разликују. Између оца и сина постоје велике разлике. У моје доба није било ни радија, ни телевизије. А сада је све као на тањиру. Не кажем ни да је радио ни телевизија рђава ствар. Али чега има у томе?! Што се каже, кад би човек избацио све оно што је штетно, поготово за децу?! А и за сваког. Тако да је у моје доба, пре готово 90 година било све другачије. Сада у садашње време опасност је што се деци натурају разне штетне ствари. Уче се по лошем примеру, како ће и она после да постану тако нешто. То је једна велика мука.

6. Како да се деца у вери поставе према друговима, школи и неверујућим (родитељима), одраслима?

Онако како каже Господ: треба да чувамо

своју веру и да се клонимо зла. Не би смели да се у школи деца бију, свађају. Ако се на улици дешава нешто лоше, а ти затвори очи, ако није довољно - ти окрени главу, ако ти ни то није довољно, а ти бежи. Дете које слуша веронауку треба да буде добро, послушно, да се добро влада и да у свему даје добар пример другој деци. Кад друга деца виде да је неко дете мирно и добро током времена угледаће се на њега. Деца, која иду у цркву не би требало да терају, односно, да намећу другој деци своју веру. Ако неко пита, шта се учи на веронауци, онда кажите шта знате (шта мислите да они треба да знају). И још нешто: видите како деца гледају на свет - верују ономе што им се каже, али гледају да ли онај који их учи поступа онако како их учи. Једина ваша обавеза је да учите у школи, како предмете у школи, тако и веронауку, да се не тучете, да не говорите ружне речи, да будете добри. Најважније је да се добро владате.

У Светом Писму пише да постоје створења од нижих ка вишим. Мојсије је то знао. Велики научник Ампер, кога памтимо по јединици струје, пита се како је то Мојсије могао да зна? Постоје биљке, то је нормално, јер оне хране животиње, па онда виши организми. Али, рибе су настале пре свих. Како је то Мојсије могао да зна, кад се рибе не виде, а птице се виде? Е, тако, постоје ствари невидљиве.

7. На крају, имате ли неки савет за нас децу?

Угледајмо се на све оно што је било свето и честито код наших предака! Они су успели да издрже пет стотина година ропства чувајући своју веру. Они су били кадри да на својој ваги измере кад ће више изгубити, него добити. Били су дорасли своме времену. А да ли ћемо ми бити дорасли времену у коме живимо, то зависи од нас. И од Божје помоћи која је увек присутна, ако је ми не одбацимо!

Христос каже: "Тако да се светли светлост ваша пред људима. Да виде ваша добра дела и прославе Оца нашега који је на небесима". То је упућено свима нама. Ако тако будемо поступали, тако живели, биће нам несумњиво лакше, како међу нама самима, а разуме се и пред људима у свету, међу којима такође има људи добре воље. Уосталом, то је порука и наших предака. Када су они опстали кроз петсто година ропства, а пружало им се све, да само промене веру и могли су у турском царству

да напредују према способности до великог везира. Три велика везира су били људи наше крви. Али тај наш предак је знао да измери на својој ваги шта ће изгубити, шта ће добити видео је, али шта ће изгубити? Нашао је да ће он више изгубити него што ће добити и био је кадар да издржи пет стотина година као бесправни рајетин. Дакле, да увек будемо људи у свим приликама и да на тај начин спасавамо и себе и своју породицу и свој народ и чинимо добро целом човечанству и људима добре воље. То је порука и празника рођења Христовог који се приближава у 2003. години и да уђемо као људи, као народ у ново лето Господње. То је моја жеља и молитва Богу да проживите свој живот боље, мирније и безбедније него што смо га ми водили и ви почели. Срећан Божић и Нова 2003. година! То је моја порука и благослов и вама младима и свим људима добре воље у свету који имају уши да чују. Да будете добри и послушни. Нека Господ благослови вас, ваше у дому, ваше учитеље и вероучитеље.

КРАЈ И БОГУ СЛАВА!

ДЕЦЕНИЈА И ПО „ВЛАДАВИНЕ“ ПАТРИЈАРХА ПАВЛА

После 34 године проведене на Космету, за поглавара СПЦ изабран је 1. децембра 1990, а устоличен дан касније

Да је другачији него што јесте, патријарх Павле имао би разлога да данас, макар и на најскромнији начин, обележи деценију и по откако је устоличен за патријарха српског. Од свечарског подсећања на јубилеј, кажу у Српској патријаршији, нема ни говора, јер је Његова светост патријарх Павле остао веран свом монашком звању, па због искрене скромности није пристао ни да се прошле године обележи његов 90. рођендан.

У аналима Српске патријаршије остало је забележено да је „Свети архијерејски сабор Српске православне цркве на изборном

заседању одржаном 1. децембра 1990. године у Патријаршијском двору у Београду изабрао за 44. патријарха епископа рашко-призренског Павла (Стојчевића), који је устоличен 2. децембра у Саборној цркви". Учесници поменутог изборног сабора нису се устручавали да тврде да је он био „једини који није желео да буде патријарх". Изабран је жребом, сведочи митрополит црногорски Амфилохије, после деветог круга бирања, тврдећи да Српска црква готово да није имала таквог духовног поглавара какав је патријарх Павле – верног, стрпљивог, непоколебљивог, истрајног, ненаметљивог, монашки смерног... – од времена патријарха Јефрема који је светосавском црквом управљао у XIV веку.

Чиме се патријарх Павле разликује од осталих црквених достојанственика, кад га подједнако пажљиво слушају најревноснији верници и најутицајнији светски политичари, док он са свима разговара на исти начин, јеванђељским речима и отворено?

Не бранећи се никад од оптужби и не мењајући навике стечене на Косову, да пешачи не штедећи ноге и путује без пратње и аутомобила, међуградским аутобусом, у купеу друге класе, трамвајем, деведесетједногодишњи духовни поглавар свих православних Срба не пропушта прилику да каже: „Вера се не проповеда речима, већ сведочи делима“.

Живећи по јеванђељским принципима и успевајући да му „речи буду благе“, никад није пропуштао прилику да каже да „под сунцем има довољно места за све људе“. Његове поруке из времена крвавог распада претходне Југославије („Обавезни смо и у најтежој ситуацији да поступамо као људи и нема тога интереса, ни националног ни појединачног, који би нам могао бити изговор да будемо нељуди“), међу људима добре воље у целом свету, створиле су о њему представу као о великом духовнику између чијих речи и дела нема несагласја.

Сматрајући да је „служење истини служење Богу“, овај скромни и смирени духовник велике енергије имао је морално право да свима који крену у расправе, макар се оне тичале и судбине Српске православне цркве, понови апостолску мисао: „Нека вам речи буду благе, а докази јаки“. Отуд му и смелост да чак и у времену кад је прекид југословенског рата још био не само далеко,

већ и кад је говорити о помирењу било подједнако непопуларно на свим зараћеним странама, у интервјуу једном италијанском листу изјави да има поверење у будућност, јер верује „у Бога и у људе добре воље“, рекавши: „Верујем да ће потомци и Срба и Хрвата и Словенаца живети у миру, стидећи се уместо нас и нашег времена и наших поступака“.

Сваки разговор с патријархом Павлом, знају новинари који су га интервјуисали, заиста је догађај за памћење. Нема питања на које он, иако не увек на очекивани начин, неће да одговори. Сваку прилику користи да упути апел: „Будимо људи“, па су га деца назвала „патријарх Павле будимо људи“.